93251 - Biriktirilen Malın Zekatı Nasıl Olur?

Soru

İçinde oturmak üzere bir daire satın alımı için anlaşma yaptım, inşaat bitimine kadar taksitler devam edecek, peşinatı ödedim diğer kalanı da bankada biriktiriyorum. Biriktirdiğim paraya zekat düşer mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Nisap miktarı ve bir senenin geçmesi gibi zekatın vacipliğini gerektiren şartlar oluştuğunda biriktirilen malda zekat vacip olur. Biriktirilen mal ile ister ev satın alınsın ister eğitim için harcansın fark etmez.

Şeyh İbn Baz Rahimehullah'a şöyle soruldu:

Her ay aldığım maaşımdan bir miktar para biriktiririm, bu malın zekatını vermem gerekir mi? Zira bu parayı kendime bir ev yapmak ve yakında evlilik için mehir ücreti için biriktiriyorum. Bu parayı bir bankada biriktiriyorum. Çünkü biriktireceğim başka bir yer yoktur.

Cevap:

Ev yapımı, evlilik veya başka bir ihtiyaç için biriktirilen mal varlığı ister altın ister gümüş veya kağıt para olsun nisaba ulaşması ve üzerinden bir sene geçmesi durumunda zekat vacip olur.

Parayı faiz bankalara yatırmak caiz değildir. Çünkü bu davranışla günah ve düşmanlığa yardım etmek var. Şayet zorunlu durumda kalırsanız faizsiz bir şekilde yatırmanız caiz olur. (Mecmu el fetava 14/130)

Başka bir soruda:

Bir kimse evlilik için ev biriktiriyorsa zekattan muaf tutulur mu?

Cevap:

Evlilik niyeti kişiyi zekattan muaf tutmaz. Aynı şekilde borcunu ödemek, vakıf yapmak için bir gayri menkul almak, azat etmek için bir köle almak gibi amaçlarla para biriktirmek zekattan muaf tutmaz. Bilakis biriktirilen varlık üzerine bir sene geçmesiyle zekat vaciptir. Çünkü yüce Allah zekatı vacip kılarken hiçbir amacı istisna tutmamıştır. Ayrıca zekat malı eksiltmez bilakis artırır, malı ve sahibini de temizler. Yüce Allah şöyle dedi: “Onların mallarından, onları kendisiyle arındıracağın ve temizleyeceğin bir sadaka (zekât) al ve onlara dua et. Çünkü senin duan onlar için sükûnettir (Onların kalplerini yatıştırır.) Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” (Tevbe 103)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Sadaka malı eksiltmez” (Muslim 2588) (Mecmu el Fetava 14/126)

Böylece inşaat için biriktirilen mal varlığı nisaba ulaşır ve üzerinden bir sene geçerse veya başka mallara veya ticaret varlıklara eklendiğinde nisaba ulaşıyorsa zekat vacip olur. İbn Useymin Rahimehullah bu doğrultuda fetva vermiştir. Daha fazla bilgi için (41805) nolu sorunun cevabına bakınız.

Alimlerin tercihli görüşüne göre üzerinde borç olan kişinin malında zekatın vacip olduğudur. Aynı şekilde üzerinde ertelenmiş büyük meblağlarda taksitler bulunan kişiye de zekat vacip olur. Tecilli borç, nisaba ulaşmış ve biriktirilmiş malda zekatı engellemez. Çünkü zekat elinde mal olan kişiye vacip bir ibadettir. Bu konu (22426) nolu sorunun cevabında açıklanmıştır.

Bunun üzerine ey soru soran kişi! Size vacip olan husus, biriktirilen malın zekatını vermektir. Peşin olarak verdiğini parada ise zekatı yoktur. Çünkü onu satıcıya vermenizle sizin mülkiyetinizden çıkmıştır.

En iyisini Allah bilir.